EUROPA-
KOMMISSIONEN

Bruxelles, den 24.5.2023
COM(2023) 627 final

Henstilling med henblik på

**RÅDETS HENSTILLING**

**om Sveriges nationale reformprogram 2023 og med Rådets udtalelse om Sveriges konvergensprogram 2023**

{SWD(2023) 627 final}

Henstilling med henblik på

# RÅDETS HENSTILLING

## om Sveriges nationale reformprogram 2023 og med Rådets udtalelse om Sveriges konvergensprogram 2023

RÅDET FOR DEN EUROPÆISKE UNION,

som henviser til traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde, særlig artikel 121, stk. 2, og artikel 148, stk. 4,

som henviser til Rådets forordning (EF) nr. 1466/97 af 7. juli 1997 om styrkelse af overvågningen af budgetstillinger samt overvågning og samordning af økonomiske politikker[1], særlig artikel 9, stk. 2,

som henviser til Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 1176/2011 af 16. november 2011 om forebyggelse og korrektion af makroøkonomiske ubalancer[2], særlig artikel 6, stk. 1,

som henviser til henstilling fra Europa-Kommissionen,

som henviser til beslutninger fra Europa-Parlamentet,

som henviser til konklusioner fra Det Europæiske Råd,

som henviser til udtalelse fra Beskæftigelsesudvalget,

som henviser til udtalelse fra Det Økonomiske og Finansielle Udvalg,

som henviser til udtalelse fra Udvalget for Social Beskyttelse,

som henviser til udtalelse fra Udvalget for Økonomisk Politik, og

som tager følgende i betragtning:

(1) Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2021/241[3] om oprettelse af genopretnings- og resiliensfaciliteten trådte i kraft den 19. februar 2021. Genopretnings- og resiliensfaciliteten yder finansiel støtte til medlemsstaterne til gennemførelsen af reformer og investeringer og bidrager således med en finanspolitisk impuls finansieret af EU. I overensstemmelse med prioriteterne for det europæiske semester bidrager den til den økonomiske og sociale genopretning og til gennemførelsen af bæredygtige reformer og investeringer, som navnlig skal fremme den grønne og den digitale omstilling og gøre medlemsstaternes økonomier mere modstandsdygtige. Den bidrager også til at styrke de offentlige finanser og sætte skub i vækst og jobskabelse på mellemlang og lang sigt samt til at forbedre den territoriale samhørighed i EU og støtte den fortsatte gennemførelse af den europæiske søjle for sociale rettigheder. Det maksimale finansielle bidrag for hver medlemsstat inden for

[1] EFT L 209 af 2.8.1997, s. 1.
[2] EUT L 306 af 23.11.2011, s. 25.
[3] Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2021/241 af 12. februar 2021 om oprettelse af genopretnings- og resiliensfaciliteten (EUT L 57 af 18.2.2021, s. 17).

rammerne af genopretnings- og resiliensfaciliteten blev i overensstemmelse med artikel 11, stk. 2, i forordning (EU) 2021/241 ajourført den 30. juni 2022.

(2) Den 22. november 2022 vedtog Kommissionen den årlige undersøgelse af bæredygtig vækst[4], som markerede starten på det europæiske semester 2023 for samordning af de økonomiske politikker. Det Europæiske Råd godkendte den 23. marts 2023 prioriteterne i undersøgelsen, som er struktureret omkring de fire dimensioner af konkurrencedygtig bæredygtighed. Den 22. november 2022 vedtog Kommissionen på grundlag af forordning (EU) nr. 1176/2011 ligeledes rapporten om varslingsmekanismen 2023, hvori Sverige blev udpeget som en af de medlemsstater, som kan være påvirket eller kan være i risiko for at blive påvirket af ubalancer, og for hvilke der skulle gennemføres en dybdegående undersøgelse. Kommissionen vedtog også en henstilling med henblik på Rådets henstilling om den økonomiske politik i euroområdet, som Rådet vedtog den 16. maj 2023, samt forslaget til den fælles rapport om beskæftigelsen 2023 med en analyse af gennemførelsen af retningslinjerne for beskæftigelsen og principperne for den europæiske søjle for sociale rettigheder, som Rådet vedtog den 13. marts 2023.

(3) Selv om EU's økonomier udviser bemærkelsesværdig modstandsdygtighed, har den geopolitiske kontekst fortsat en negativ indvirkning. EU står last og brast med Ukraine og har i sin økonomiske og socialpolitiske dagsorden fokus på dels at mindske de negative konsekvenser af energichok for både sårbare husholdninger og virksomheder på kort sigt, dels at fortsætte bestræbelserne på at gennemføre den grønne og den digitale omstilling, støtte bæredygtig og inklusiv vækst, sikre makroøkonomisk stabilitet og øge modstandsdygtigheden på mellemlang sigt. Der fokuseres i høj grad også på at øge EU's konkurrenceevne og produktivitet.

(4) Den 1. februar 2023 offentliggjorde Kommissionen meddelelsen "En industriplan for den grønne pagt til den $CO_2$-neutrale tidsalder"[5] for at øge konkurrenceevnen for EU's nettonulindustri og støtte den hurtige omstilling til klimaneutralitet. Planen supplerer den igangværende indsats under den europæiske grønne pagt og REPowerEU. Den har til formål at skabe et gunstigere miljø for at øge EU's produktionskapacitet inden for de nettonulteknologier og -produkter, der er nødvendige for at nå EU's ambitiøse klimamål, samt at sikre adgang til relevante kritiske råstoffer, herunder ved diversificering af forsyninger, korrekt udnyttelse af geologiske ressourcer i medlemsstaterne og maksimering af genanvendelsen af råstoffer. Planen er baseret på fire søjler, nemlig forudsigelige og forenklede lovgivningsmæssige rammer, hurtigere adgang til finansiering, forbedring af færdigheder og åben handel med henblik på modstandsdygtige forsyningskæder. Den 16. marts 2023 offentliggjorde Kommissionen også meddelelsen "EU's konkurrenceevne på lang sigt efter 2030"[6], der er bygget op omkring ni gensidigt forstærkende indsatsområder og målet om at arbejde hen imod en vækstfremmende lovgivningsramme. I meddelelsen opstilles politiske prioriteter med henblik på aktivt at sikre strukturelle forbedringer, målrettede investeringer og lovgivningsmæssige foranstaltninger med henblik på EU's og medlemsstaternes konkurrenceevne på lang sigt. Nedenstående henstillinger hjælper med at opfylde disse prioriteter.

---

4 COM(2022) 780 final.
5 COM(2023) 62 final.
6 COM(2023) 168 final.

(5) I 2023 fortsætter det europæiske semester for samordning af de økonomiske politikker med at udvikle sig i overensstemmelse med gennemførelsen af genopretnings- og resiliensfaciliteten. At gennemføre genopretnings- og resiliensplanerne fuldt ud er fortsat et vigtigt element i opfyldelsen af de politiske prioriteter under det europæiske semester, eftersom planerne indeholder foranstaltninger til at håndtere alle eller en betydelig del af de relevante landespecifikke henstillinger, der er blevet udstedt i de senere år. De landespecifikke henstillinger fra 2019, 2020 og 2022 er fortsat yderst relevante for genopretnings- og resiliensplaner, der er blevet revideret, ajourført eller ændret i henhold til artikel 14, 18 og 21 i forordning (EU) 2021/241.

(6) REPowerEU-forordningen[7], der blev vedtaget den 27. februar 2023, tager sigte på en hurtig udfasning af EU's afhængighed af import af russiske fossile brændstoffer. Dette vil bidrage til energisikkerhed og diversificering af EU's energiforsyning og samtidig øge udbredelsen af vedvarende energi, energilagringskapaciteten og energieffektiviteten. Forordningen giver medlemsstaterne mulighed for at tilføje et nyt REPowerEU-kapitel til deres nationale genopretnings- og resiliensplaner for at finansiere vigtige reformer og investeringer, der vil bidrage til at nå REPowerEU-målene. Disse reformer og investeringer vil også bidrage til at øge konkurrenceevnen for EU's nettonulindustri som skitseret i industriplanen for den grønne pagt til den $CO_2$-neutrale tidsalder og til at imødekomme de energirelaterede landespecifikke henstillinger, der blev udstedt til medlemsstaterne i 2022, og som måtte blive udstedt i 2023. Med REPowerEU-forordningen indføres der en ny kategori af ikketilbagebetalingspligtig finansiel støtte, der stilles til rådighed for medlemsstaterne til finansiering af nye energirelaterede reformer og investeringer inden for rammerne af deres genopretnings- og resiliensplaner.

(7) Den 8. marts 2023 vedtog Kommissionen en meddelelse om finanspolitiske retningslinjer for 2024. Den har til formål at støtte udarbejdelsen af medlemsstaternes stabilitets- og konvergensprogrammer og dermed styrke den politiske samordning[8]. Kommissionen mindede om, at stabilitets- og vækstpagtens generelle undtagelsesklausul deaktiveres ved udgangen af 2023. Den opfordrede til i 2023 og 2024 at føre en finanspolitik, der sikrer en holdbar gæld på mellemlang sigt og øger den potentielle vækst på en bæredygtig måde. Medlemsstaterne blev opfordret til i deres stabilitets- og konvergensprogrammer 2023 at redegøre for, hvordan deres finanspolitiske planer vil sikre, at referenceværdien for underskuddet på 3 % af BNP overholdes, og at gælden nedbringes troværdigt og konstant eller holdes på et forsvarligt niveau på mellemlang sigt. Kommissionen opfordrede medlemsstaterne til at udfase de nationale finanspolitiske foranstaltninger, der er indført for at beskytte husholdninger og virksomheder mod energiprischokket, begyndende med de mindst målrettede. Den præciserede, at hvis det bliver nødvendigt at forlænge støtteforanstaltninger på grund af et fornyet pres på energipriserne, bør medlemsstaterne i langt højere grad end tidligere målrette sådanne foranstaltninger mod sårbare husholdninger og virksomheder. Kommissionen foreslog, at de finanspolitiske henstillinger skulle kvantificeres og differentieres og formuleres på grundlag af de primære nettoudgifter som foreslået i dens meddelelse om

[7] Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2023/435 af 27. februar 2023 om ændring af forordning (EU) 2021/241 for så vidt angår kapitler om REPowerEU i genopretnings- og resiliensplaner og om ændring af forordning (EU) nr. 1303/2013, (EU) 2021/1060 og (EU) 2021/1755 og direktiv 2003/87/EF (EUT L 63 af 28.2.2023, s. 1).

[8] COM(2023) 141 final.

retningslinjer for en reform af rammen for økonomisk styring i EU[9]. Den henstillede, at alle medlemsstaterne fortsat bør beskytte nationalt finansierede investeringer og sørge for at anvende midlerne fra genopretnings- og resiliensfaciliteten og andre EU-fonde effektivt, navnlig i lyset af målsætningerne for den grønne og den digitale omstilling og om øget modstandsdygtighed. Kommissionen påpegede, at den i overensstemmelse med de gældende regler vil foreslå Rådet i foråret 2024 at indlede underskudsbaserede procedurer i forbindelse med uforholdsmæssigt store underskud på grundlag af endelige data for 2023.

(8) Den 26. april 2023 fremsatte Kommissionen lovgivningsforslag med henblik på at gennemføre en omfattende reform af reglerne for økonomisk styring i EU. Hovedformålet med forslagene er at styrke holdbarheden af den offentlige gæld og fremme bæredygtig og inklusiv vækst i alle medlemsstater gennem reformer og investeringer. Forslagene skal give medlemsstaterne mere kontrol over tilrettelæggelsen af deres mellemfristede planer, samtidig med at der indføres en strengere håndhævelsesordning til at sikre, at medlemsstaterne opfylder tilsagnene i deres mellemfristede planer for finans- og strukturpolitiske tiltag. Det er hensigten at afslutte lovgivningsarbejdet i 2023.

(9) Den 28. maj 2021 indgav Sverige sin nationale genopretnings- og resiliensplan til Kommissionen i overensstemmelse med artikel 18, stk. 1, i forordning (EU) 2021/241. Kommissionen har i medfør af artikel 19 i forordning (EU) 2021/241 vurderet genopretnings- og resiliensplanens relevans, effektivitet, virkningsfuldhed og sammenhæng i overensstemmelse med vurderingskriterierne i bilag V til forordningen. Den 4. maj 2022 vedtog Rådet en afgørelse om godkendelse af vurderingen af Sveriges genopretnings- og resiliensplan[10]. Tilrådighedsstillelsen af trancher er betinget af, at Kommissionen i overensstemmelse med artikel 24, stk. 5, i forordning (EU) 2021/241 har truffet en afgørelse om, at Sverige på tilfredsstillende vis har opfyldt de relevante milepæle og mål, der er anført i Rådets gennemførelsesafgørelse. En tilfredsstillende opfyldelse forudsætter, at opfyldelsen af forudgående milepæle og mål ikke er blevet tilbagerullet.

(10) Den 28. april 2023 forelagde Sverige sit nationale reformprogram 2023, og den 28. april 2023 forelagde Sverige sit konvergensprogram 2023 i overensstemmelse med artikel 8, stk. 1, i forordning (EF) nr. 1466/97. For at tage hensyn til de indbyrdes sammenhænge mellem de to programmer er de blevet vurderet sammen. Det nationale reformprogram 2023 afspejler i overensstemmelse med artikel 27 i forordning (EU) 2021/241 også Sveriges halvårlige rapportering om de fremskridt, der er gjort med opfyldelsen af genopretnings- og resiliensplanen.

(11) Den 24. maj 2023 offentliggjorde Kommissionen landerapporten 2023 for Sverige[11]. Heri foretages der en vurdering af Sveriges fremskridt med gennemførelsen af de relevante landespecifikke henstillinger, der blev vedtaget af Rådet mellem 2019 og 2022, og der gøres status over Sveriges gennemførelse af genopretnings- og resiliensplanen. På grundlag af denne analyse er der i landerapporten udpeget mangler med hensyn til udfordringer, som enten ikke håndteres eller kun håndteres delvist i genopretnings- og resiliensplanen, ligesom der også afdækkes nye udfordringer.

---

9 COM(2022) 583 final.

10 Rådets gennemførelsesafgørelse af 4. maj 2022 om godkendelse af vurderingen af Sveriges genopretnings- og resiliensplan (ST 7772/22; ST 7772/22 ADD 1).

11 SWD(2023) 627 final.

Rapporten indeholder også en vurdering af Sveriges fremskridt med gennemførelsen af den europæiske søjle for sociale rettigheder og opfyldelsen af EU's overordnede mål vedrørende beskæftigelse, færdigheder og fattigdomsbekæmpelse samt af fremskridtene med gennemførelsen af FN's mål for bæredygtig udvikling.

(12) Kommissionen har foretaget en dybdegående undersøgelse for Sverige i henhold til artikel 5 i forordning (EU) nr. 1176/2011 og offentliggjort resultatet heraf den 24. maj 2023[12]. Kommissionen konkluderede, at Sverige er berørt af makroøkonomiske ubalancer. Navnlig er der fortsat sårbarheder i forbindelse med markedet for fast ejendom og den høje private gæld. Priserne på fast ejendom er høje og har været stigende indtil for nylig. Stigningen i boligpriserne er gået hånd i hånd med stigende privat gæld. I 2022 begyndte priserne på fast ejendom på baggrund af en markant stramning af de monetære og finansielle forhold at falde tydeligt, hvilket så ud til at være begyndelsen på en afvikling af de akkumulerede sårbarheder. Priserne er fortsat betydeligt overvurderede og forventes at falde yderligere. Omsætningen i ejendomssektoren er på det seneste faldet markant, og som følge heraf er efterspørgslen efter nyopførte boliger også faldet. Den negative udvikling har hidtil været begrænset til bygge- og anlægssektoren og ejendomssektoren, hvor væksten nu aftager kraftigt efter flere år med høj vækst. Som helhed forventes den svenske økonomi at skrumpe i 2023, idet ændringerne i de monetære forhold påvirker husholdningernes og de kommercielle ejendomsselskabers balancer og deres muligheder for at forbruge og investere. De forhøjede rentesatser har en betydelig indvirkning på afdrag på realkreditlån på grund af de mange variable rentesatser og realkreditlån af meget lang varighed. De ændrede forhold har haft en begrænset indvirkning på den finansielle sektor. Sektoren er stærk og har høje fortjenstmargener og risikovægtede kernekapitalprocenter, hvilket sandsynligvis vil medvirke til at forhindre, at problemerne i ejendomssektoren breder sig til økonomien som helhed gennem den finansielle sektor, selv om denne i høj grad er eksponeret for situationen på ejendomsmarkedet. De politikmæssige fremskridt har været begrænsede. Navnlig begunstiger skattesystemet fortsat boligejerskab som følge af lav løbende ejendomsbeskatning og fremmer gældsfinansieret boligerhvervelse som følge af betydelige skattefradrag for renteudgifter på realkreditlån. Desuden er der kun sket begrænsede reformer på det ineffektive udlejningsmarked.

(13) Ifølge data, som er valideret af Eurostat[13], skete der en forbedring af Sveriges offentlige saldo i 2021, som udviste et overskud på 0,7 % i 2022, mens den offentlige gæld faldt fra 36,5 % af BNP ved udgangen af 2021 til 33,0 % ved udgangen af 2022.

(14) Den offentlige saldo er blevet påvirket af de finanspolitiske foranstaltninger, der er vedtaget for at afbøde de økonomiske og sociale virkninger af stigningen i energipriserne. I 2022 omfattede de indtægtsreducerende foranstaltninger en reduktion af energiafgiften på diesel og benzin, mens de udgiftsforøgende foranstaltninger omfattede kompensation af husholdningernes eludgifter. Kommissionen anslår de budgetmæssige nettoomkostninger ved disse foranstaltninger til 0,2 % af BNP i 2022[14]. Den offentlige saldo er også blevet påvirket af de budgetmæssige omkostninger ved midlertidig beskyttelse af fordrevne personer fra Ukraine, som

[12] SWD(2023) 644 final.

[13] Eurostats Euroindikatorer 47/2023 af 21.4.2023.

[14] De budgetmæssige bruttoomkostninger ved energistøtteforanstaltningerne lå tæt på 0,5 % af BNP i 2022, men der blev modtaget betydelige kompenserende indtægter fra transmissionssystemoperatøren *Svenska Kraftnät*.

anslås til 0,2 % af BNP i 2022. Samtidig faldt de anslåede omkostninger ved midlertidige nødforanstaltninger som følge af covid-19 til 1,1 % af BNP i 2022 fra 2,0 % i 2021.

(15) Den 18. juni 2021 henstillede Rådet[15], at Sverige i 2022 skulle fastholde en understøttende finanspolitisk kurs, som omfattede finanseffekten af genopretnings- og resiliensfaciliteten, og opretholde nationalt finansierede investeringer.

(16) Ifølge Kommissionens skøn var den finanspolitiske kurs[16] i 2022 kontraktiv, dvs. + 0,4 % af BNP, hvilket var hensigtsmæssigt i en situation med høj inflation. Som henstillet af Rådet fortsatte Sverige med at støtte genopretningen, bl.a. med investeringer, der finansieres af genopretnings- og resiliensfaciliteten. Udgifter finansieret med tilskud fra genopretnings- og resiliensfaciliteten og andre EU-midler beløb sig til 0,2 % af BNP i 2022 (0,2 % af BNP i 2021). Nationalt finansierede investeringer udgjorde et ekspansivt bidrag på 0,1 procentpoint til den finanspolitiske kurs[17]. Sverige opretholdt således de nationalt finansierede investeringer som henstillet af Rådet. Samtidig udgjorde væksten i nationalt finansierede primære løbende udgifter (ekskl. nye foranstaltninger på indtægtssiden) et kontraktivt bidrag på 0,8 procentpoint til den finanspolitiske kurs. Sverige har derfor i tilstrækkelig grad begrænset væksten i de nationalt finansierede løbende udgifter.

(17) Det makroøkonomiske scenario, der ligger til grund for budgetfremskrivningerne i konvergensprogrammet, er forsigtigt i 2023 og realistisk derefter. Regeringen forventer, at det reale BNP falder med 1,0 % i 2023 og vokser med 1,2 % i 2024. Til sammenligning forventes det reale BNP ifølge Kommissionens forårsprognose 2023 at falde med 0,5 % i 2023 og vokse med 1,1 % i 2024, hvilket hovedsagelig kan tilskrives nyere data, og det forhold, at investeringerne uden for bygge- og anlægssektoren er noget mindre dynamiske ifølge Kommissionens prognose.

(18) Ifølge konvergensprogrammet for 2023 forventer regeringen, at det offentlige overskud i 2022 vil blive vendt til en underskudskvote på 0,4 % af BNP i 2023. Forværringen i 2023 afspejler hovedsagelig den svagere økonomi og forværringen af de lokale offentlige finanser. Ifølge programmet ventes den offentlige gældskvote at falde fra 33,0 % ved udgangen af 2022 til 31,0 % ved udgangen af 2023. Ifølge Kommissionens forårsprognose 2023 forventes der et offentligt underskud på 0,9 % af BNP i 2023. Det er et større underskud end det, der forventes ifølge konvergensprogrammet, hvilket hovedsagelig skyldes, at Kommissionen forventer højere offentlige udgifter, bl.a. som følge af et højere forbrug i produktionen og sociale overførsler i naturalier samt højere renteudgifter. Ifølge Kommissionens forårsprognose 2023 vil den offentlige gældskvote ligge på nogenlunde samme niveau som i programmet, nemlig 31,4 % ved udgangen af 2023.

(19) I 2023 forventes den offentlige saldo fortsat at blive påvirket af de foranstaltninger, der er vedtaget for at afbøde de økonomiske og sociale virkninger af stigningen i

---

15 Rådets henstilling af 18. juni 2021 med Rådets udtalelse om Sveriges konvergensprogram for 2021 (EUT C 304 af 29.7.2021, s. 131).

16 Den finanspolitiske kurs bestemmes ud fra ændringen i primære udgifter (ekskl. diskretionære foranstaltninger på indtægtssiden), idet der ses bort fra kriserelaterede midlertidige nødforanstaltninger i forbindelse med covid-19, mens udgifter finansieret med ikketilbagebetalingspligtig støtte (tilskud) fra genopretnings- og resiliensfaciliteten og andre EU-midler medtages, i forhold til den potentielle vækst på mellemlang sigt. Yderligere oplysninger findes i boks 1 i de finanspolitiske statistiske tabeller.

17 Andre nationalt finansierede investeringsudgifter indebar et ekspansivt bidrag på 0,2 procentpoint af BNP.

energipriserne. De består af foranstaltninger, der blev videreført fra 2022 (navnlig nedsættelsen af energiafgiften på benzin og diesel), og nye foranstaltninger såsom kompensation for elomkostninger for husholdninger, virksomheder og organisationer. Omkostningerne ved disse foranstaltninger opvejes mestendels af indtægterne fra transmissionsafgifter og i mindre grad af energileverandørernes afgifter på ekstraordinære fortjenester. Når disse indtægter tages i betragtning, forventes de budgetmæssige nettoomkostninger ved støtteforanstaltningerne ifølge Kommissionens forårsprognose 2023 at ligge på 0,1 % af BNP i 2023[18]. De fleste foranstaltninger i 2023 er tilsyneladende ikke rettet mod de mest sårbare husholdninger eller virksomheder, og de bevarer ikke til fulde prissignalet for at reducere energiefterspørgslen og forbedre energieffektiviteten. Som følge heraf anslås det i Kommissionens forårsprognose 2023, at størrelsen de målrettede støtteforanstaltninger, der skal tages i betragtning ved vurderingen af, om den finanspolitiske henstilling for 2023 efterleves, faktisk udgør 0,0 % af BNP i 2023 (i overensstemmelse med 2022). De budgetmæssige omkostninger ved midlertidig beskyttelse af fordrevne personer fra Ukraine forventes at forblive stort set stabile i 2023. Endelig forventes det, at udfasningen af de midlertidige nødforanstaltninger som følge af covid-19 vil have en gunstig indflydelse på den offentlige saldo i 2023 på 1,1 % af BNP.

(20) Den 12. juli 2022 henstillede Rådet[19], at Sverige skulle træffe foranstaltninger til at sikre, at væksten i 2023 i nationalt finansierede primære løbende udgifter er i overensstemmelse med en overordnet neutral finanspolitisk kurs[20], under hensyntagen til fortsat midlertidig og målrettet støtte til de husholdninger og virksomheder, der er mest sårbare over for stigninger i energipriserne, og til personer på flugt fra Ukraine. Sverige skulle være rede til at tilpasse de løbende udgifter til den omskiftelige situation. Rådet henstillede også, at Sverige skulle øge de offentlige investeringer i den grønne og den digitale omstilling samt i energiforsyningssikkerhed under hensyntagen til REPowerEU-initiativet, bl.a. ved at anvende genopretnings- og resiliensfaciliteten og andre EU-midler.

(21) Ifølge Kommissionens forårsprognose 2023 forventes den finanspolitiske kurs i 2023 at være stort set neutral (-0,1 % af BNP) i en situation med høj inflation. Dette følger en kontraktiv finanspolitisk kurs i 2022 (+0,4 % af BNP). I 2023 forventes det, at væksten i nationalt finansierede primære løbende udgifter (ekskl. diskretionære foranstaltninger på indtægtssiden) indebærer et stort set neutralt bidrag på -0,2 % af BNP til den finanspolitiske kurs. Den forventede vækst i nationalt finansierede primære løbende udgifter er alt i alt i overensstemmelse med Rådets henstilling. Udgifter finansieret med tilskud fra genopretnings- og resiliensfaciliteten og andre EU-midler forventes at beløbe sig til 0,3 % af BNP i 2023, mens nationalt finansierede investeringer forventes at indebære et stort set neutralt bidrag til den finanspolitiske kurs på 0,1 procentpoint[21]. Sverige har derfor til hensigt at finansiere yderligere investeringer ved hjælp af genopretnings- og resiliensfaciliteten og andre EU-midler,

---

18 Tallet angiver niveauet for de årlige budgetomkostninger ved foranstaltningerne, inkl. løbende indtægter og udgifter samt – hvis det er relevant – investeringsforanstaltninger.

19 Rådets henstilling af 12. juli 2022 om Sveriges nationale reformprogram for 2022 og med Rådets udtalelse om Sveriges konvergensprogram for 2022 (EUT C 334 af 1.9.2022, s. 221).

20 Ifølge Kommissionens forårsprognose 2023 anslås den potentielle produktionsvækst på mellemlang sigt (gennemsnit over 10 år) i Sverige, som anvendes til at måle den finanspolitiske kurs, til 7,7 % i nominelle værdier.

21 Andre nationalt finansierede investeringsudgifter skønnes at indebære et neutralt bidrag.

og landet forventes ikke at fastholde nationalt finansierede investeringer. Sverige planlægger at finansiere offentlige investeringer i den grønne og den digitale omstilling og i energisikkerhed, som f.eks. investeringer i industriens klimaomstilling og udvidelse af bredbåndsnettet, som delvist finansieres af genopretnings- og resiliensfaciliteten og andre EU-midler.

(22) Ifølge konvergensprogrammet forventes det offentlige underskud at stige til 0,6 % af BNP i 2024. Stigningen i 2024 afspejler hovedsagelig den økonomiske afmatning. Ifølge programmet forventes den offentlige gældskvote at forblive stabil på 31,0 % ved udgangen af 2024. På grundlag af de politiske foranstaltninger, der var kendt på skæringsdatoen for prognosen, forventes der ifølge Kommissionens forårsprognose 2023 et offentligt underskud i 2024 på 0,5 % af BNP. Dette er stort set i overensstemmelse med underskuddet ifølge programmet. Ifølge Kommissionens forårsprognose 2023 vil den offentlige gældskvote ligge på nogenlunde samme niveau som ifølge programmet, nemlig 30,7 % ved udgangen af 2024.

(23) Ifølge konvergensprogrammet skal alle energistøtteforanstaltninger udfases i 2024[22]. Kommissionen anslår nettoomkostningerne ved energistøtteforanstaltningerne til 0,1 % af BNP i 2024, hvilket svarer til 2023. Disse skøn bygger på antagelsen om, at der ikke sker nye energiprisstigninger. De energistøtteforanstaltninger, der i øjeblikket er planlagt til at forblive i kraft i 2024, ser ikke ud til at være rettet mod sårbare husholdninger eller virksomheder. De bevarer ikke prissignalet om at reducere energiefterspørgslen og øge energieffektiviteten.

(24) Ifølge programmet planlægger Sverige at opfylde den mellemfristede budgetmålsætning, dvs. en strukturel budgetsaldo på -1,0 % af BNP, i 2023 og 2024 og at fastholde den i resten af programperioden. Ifølge Kommissionens forårsprognose 2023 forventes den strukturelle saldo at udvise et overskud på 0,1 % af BNP i 2023 og 0,7 % af BNP i 2024, hvilket er over den mellemfristede budgetmålsætning.

(25) Under antagelse af uændret politik forventes det ifølge Kommissionens forårsprognose 2023, at de nationalt finansierede primære nettoudgifter vil stige med 1,1 % i 2024.

(26) Ifølge programmet forventes de offentlige investeringer at stige fra 4,7 % af BNP i 2023 til 5,2 % af BNP i 2024. De større investeringer afspejler både større nationalt finansierede investeringer og investeringer, der finansieres af EU, navnlig gennem genopretnings- og resiliensfaciliteten. I programmet henvises der til reformer og investeringer, som f.eks. de ændrede aldersgrænser i pensionssystemet, som forventes at bidrage til finanspolitisk holdbarhed og til bæredygtig og inklusiv vækst. Konvergensprogrammet udstikker en mellemfristet finanspolitisk kurs frem til 2026. Ifølge programmet forventes det offentlige underskud at vende til et overskud på 0,2 % af BNP i 2025 og 1,4 % i 2026. Den offentlige saldo forventes derfor at opfylde traktatens relevante referenceværdi i løbet af programperioden. Ifølge programmet forventes den offentlige gældskvote at falde fra 31,0 % ved udgangen af 2024 til 27,7 % ved udgangen af 2026.

(27) Den høje private gæld og de til trods for visse nylige korrektioner stadig overvurderede priser på fast ejendom udgør makroøkonomiske ubalancer, i forbindelse med hvilke der fortsat er risiko for en uordnet afvikling. Det er fortsat vanskeligt for nye købere at få råd til en bolig, og udlejningsmarkedet, som kun tilbyder få alternativer, trænger til at blive ændret gennemgribende for at reducere ventelisten og

[22] Nedsættelsen af energiafgiften på diesel og benzin forventes at forblive i kraft fra 2023 til 2025.

fremme opførelsen af lejeboliger. Sverige har kun truffet begrænsede politiske foranstaltninger for at rette op på ubalancerne, idet landet har fokuseret på makroprudentielle politikker og forsyningsforanstaltninger, der tager sigte på at lette procedurerne for bevilling af byggetilladelser og støtte opførelsen af udlejningslejligheder.

(28) Det samlede skattetryk på fast ejendom er stadig forholdsvis lavt i Sverige som følge af generøse skattefradrag for renteudgifter på realkreditlån og lave løbende ejendomsskatter. Det er stadig vanskeligt at vurdere, hvilken indvirkning de politikmæssige ændringer har på afdrag på realkreditlån efter skat, fordi der mangler data om aktiver og passiver i de enkelte husholdninger. Tilgængeligheden af sådanne data kunne måske føre til effektivitetsgevinster med hensyn til politikudformningen, hvilket muligvis kunne lette adgangen til boligmarkedet og fordele boligbyrden mere ligeligt blandt befolkningen. På markedet for lejeboliger kommer regulerede huslejer til under markedspriserne en begrænset gruppe husholdninger til gode. Der er ingen forbindelse mellem den regulerede husleje og husstandens behov eller indkomst. Der er derfor lange ventelister, navnlig til de mere efterspurgte lejeboliger, og andelen af ledige lejligheder er meget lav set ud fra et internationalt perspektiv. Der ville kunne opnås effektivitetsgevinster, hvis huslejerne i højere grad fulgte markedspriserne, og der blev ydet støtte til huslejen baseret på indkomst og nettoformue.

(29) I overensstemmelse med artikel 19, stk. 3, litra b), i forordning (EU) 2021/241 og kriterie 2.2 i bilag V til samme forordning indeholder genopretnings- og resiliensplanen et omfattende sæt gensidigt forstærkende reformer og investeringer, som skal gennemføres senest i 2026. Sveriges genopretnings- og resiliensplan blev vedtaget i 2022 og er nu ved at blive gennemført. Trods en langsom start er gennemførelsen generelt på rette spor, og der ser på nuværende tidspunkt ikke ud til at være nogen nævneværdig risiko for manglende udnyttelse af midlerne i betragtning af genopretnings- og resiliensplanens relativt begrænsede finansielle tildeling. Den operationelle ordning mellem Kommissionen og Sverige blev indgået i maj 2023. Sverige forventes at indsende sin første betalingsanmodning, der kombinerer to rater, i andet halvår af 2023. Sverige er i færd med at forberede et REPowerEU-kapitel og et tillæg som følge af den lille reduktion af den ikketilbagebetalingspligtige støtte. En hurtig medtagelse af det nye REPowerEU-kapitel i genopretnings- og resiliensplanen vil gøre det muligt at finansiere yderligere reformer og investeringer til støtte for Sveriges strategiske mål på energiområdet og inden for den grønne omstilling. Det er fortsat vigtigt systematisk og effektivt at de inddrage lokale og regionale myndigheder, arbejdsmarkedets parter og andre relevante interessenter for at sikre en vellykket gennemførelse af genopretnings- og resiliensplanen samt af andre økonomipolitiske og beskæftigelsespolitiske tiltag, der går ud over planen, og således sikre et bredt ejerskab til den overordnede politiske dagsorden.

(30) Kommissionen godkendte alle Sveriges programmeringsdokumenter vedrørende samhørighedspolitikken i 2022. En hurtig gennemførelse af programmerne vedrørende samhørighedspolitikken i komplementaritet og synergi med genopretnings- og resiliensplanen, herunder REPowerEU-kapitlet, er afgørende for at opnå den grønne og den digitale omstilling, øge den økonomiske og sociale modstandsdygtighed og sikre en afbalanceret territorial udvikling i Sverige.

(31) Foruden de økonomiske og sociale problemer, som genopretnings- og resiliensplan skal afhjælpe, står Sverige over for en række yderligere udfordringer i forbindelse med i) ulige uddannelsesmuligheder for elever med en dårligt stillet socioøkonomisk baggrund og migrantbaggrund, ii) behovet for en bedre integration af dårligt stillede

grupper på arbejdsmarkedet og iii) behovet for at mindske afhængigheden af fossile brændstoffer.

(32) Selv om Sverige generelt klarer sig godt med hensyn til uddannelsesresultater, er der stadig uligheder i det svenske uddannelsessystem. Elever med en dårligt stillet socioøkonomisk baggrund og med migrantbaggrund har begrænsede uddannelsesmuligheder, også med hensyn til udvikling af de færdigheder, der er nødvendige for at finde beskæftigelse. Ulighederne på uddannelsesområdet er stigende og hænger ofte sammen med den kendsgerning, at elever med migrantbaggrund har begrænsede muligheder for at vælge skole. Forskellene i praksis for karaktergivning fra skole til skole risikerer at underminere uddannelsesresultaterne yderligere. Manglen på kvalificerede lærere er fortsat problematisk og er mest presserende, når det gælder speciallærere, faglærere på de obligatoriske skoletrin og erhvervslærere på sekundærtrinnet. Der er mulighed for at forbedre opbygningen og forvaltningen af uddannelsessystemet, herunder indskrivningsprocessen og karaktersystemet samt lærernes karriereudvikling.

(33) Sverige står fortsat over for udfordringer med hensyn til at integrere personer med dårligt stillet baggrund og migrantbaggrund på arbejdsmarkedet og med at mindske de resterende kvalifikationskløfter. Uddannelsesniveauet for personer født uden for EU er faldet i de seneste år, hvilket yderligere øger kløften mellem personer, der er født i EU, og personer, der er født uden for EU. Andelen af unge, der forlader uddannelsessystemet tidligt, har været stigende, navnlig blandt studerende født uden for EU. Det er nødvendigt at øge deltagelsen i læringsaktiviteter for at hjælpe personer fra dårligt stillede grupper med at udvikle færdigheder, der er relevante for arbejdsmarkedet, og øge deres chancer for at finde beskæftigelse.

(34) Der er behov for en yderligere indsats, hvis Sverige skal nå sit nationale mål om kulstofneutralitet senest i 2045. Selv om Sverige fortsat er blandt de medlemsstater, der har den største andel af vedvarende energi i det endelige energiforbrug, kan begrænsninger i elnettets kapacitet og transmissionssystemet være til hinder for den videre udbredelse af energi fra vedvarende energikilder i fremtiden. I 2022 bidrog disse hindringer til kraftigt stigende energipriser for industrien og husholdningerne og begrænsede væksten i den økonomiske aktivitet i geografisk fjerntliggende områder. Det er afgørende at øge elnettets kapacitet, da der frem til 2045 forventes en fordobling af Sveriges endelige elforbrug til 300 TWh på grund af det øgede elektrificeringsbehov i industrien og transportsektoren. Opførelsen og forbedringen af elnettet er imidlertid forsinket på grund af langvarige procedurer for bevilling af tilladelser. Desuden har Sverige nogle af de mest langvarige administrative procedurer i EU for udbredelse af vedvarende energikilder, navnlig onshore-vindprojekter. Regeringen har iværksat en undersøgelse af, hvordan man kan forenkle vurderingsprocedurerne for bevilling af miljøtilladelser inden for rammerne af den svenske miljølov. Samtidig mangler der konkrete politiske tiltag til at fremskynde de administrative procedurer for udvidelse af elnettet og udbredelse af vedvarende energikilder ved at begrænse antallet af myndigheder, der er involveret i disse procedurer, og ved at gennemføre procedurerne parallelt. Det er desuden vigtigt at reducere energiforbruget ved at øge energieffektiviteten og dermed reducere $CO_2$-emissionerne og energiomkostningerne for husholdninger og virksomheder. Med hensyn til energieffektivitet er der risiko for, at Sverige ikke når sit nationale mål om at anvende energi 50 %mere effektivt i 2030 (sammenlignet med 2005), hvis den udvikling i energiforbruget, der er sket i perioden 2005-2020, fortsætter. Med et primærenergiforbrug på 43,8 Mtoe i 2021 er Sverige fortsat blandt de medlemsstater,

der har det højeste energiforbrug pr. indbygger. Sveriges forbrug af naturgas er faldet med 37 % i perioden fra august 2022 til marts 2023 sammenlignet med det gennemsnitlige gasforbrug i samme periode i de foregående fem år, hvilket er højere end reduktionsmålet på 15 %. Sverige kunne fortsætte bestræbelserne på midlertidigt at reducere efterspørgslen efter gas indtil den 31. marts 2024[23].

(35) Mangel på arbejdskraft og færdigheder i sektorer og erhverv, der er væsentlige for den grønne omstilling, herunder fremstilling, udbredelse og vedligeholdelse af nettonulteknologier, skaber flaskehalse i omstillingen til en nettonuløkonomi. Uddannelsessystemer af høj kvalitet, der reagerer på ændrede behov på arbejdsmarkedet, samt målrettede opkvalificerings- og omskolingsforanstaltninger er afgørende for at afhjælpe manglen på kvalificeret arbejdskraft og fremme inklusion og omfordeling af arbejdskraft. For at frigøre det uudnyttede arbejdskraftudbud skal disse foranstaltninger være tilgængelige, navnlig for enkeltpersoner og i de sektorer og regioner, der er mest berørt af den grønne omstilling. Manglen på arbejdskraft er steget i Sverige i de seneste år, og i 2022 blev der rapporteret om mangler for 16 erhverv, der kræver specifikke færdigheder eller viden med henblik på den grønne omstilling.

(36) Rådet har på baggrund af Kommissionens vurdering gennemgået konvergensprogrammet 2023, og dets holdning[24] afspejles i henstilling 1 nedenfor,

(37) På baggrund af Kommissionens dybdegående undersøgelse og vurderingen heri har Rådet gennemgået det nationale reformprogram 2023 og konvergensprogrammet 2023. Dets henstillinger i henhold til artikel 6 i forordning (EU) nr. 1176/2011 afspejles i henstilling 1 nedenfor. De politiske tiltag, der henvises til i henstilling 1, bidrager til at afhjælpe sårbarheder i forbindelse med høj privat gæld og høje boligpriser,

HENSTILLER, at Sverige i 2023 og 2024 træffer foranstaltninger med henblik på at:

1. afvikle de energistøtteforanstaltninger, der var i kraft ved udgangen af 2023; skulle nye stigninger i energipriserne gøre det nødvendigt at træffe støtteforanstaltninger, sikre, at disse målrettes beskyttelsen af sårbare husholdninger og virksomheder, er finanspolitisk overkommelige og bevarer incitamenterne til energibesparelser

   samtidig med at der opretholdes en sund finanspolitisk stilling i 2024, opretholde nationalt finansierede offentlige investeringer og sikre en effektiv udnyttelse af tilskud fra genopretnings- og resiliensfaciliteten og andre EU-midler, navnlig for at fremme den grønne og den digitale omstilling

   i perioden efter 2024 fortsætte gennemførelsen af investeringer og reformer med henblik på en større bæredygtig vækst og bevare en forsvarlig budgetstilling på mellemlang sigt

   mindske risiciene i forbindelse med husholdningernes store gæld og ubalancerne på boligmarkedet ved at reducere skattefradraget for renteudgifter på realkreditlån og/eller ved at øge de løbende ejendomsskatter, samtidig med at der udformes hensigtsmæssige værktøjer til at muliggøre en bedre politikvurdering og målretning; stimulere investeringer i boligbyggeri for at afhjælpe de mest presserende mangler, navnlig ved at fjerne strukturelle hindringer for byggeri og ved at sikre udbuddet af

[23] Rådets forordning (EU) 2022/1369 og (EU) 2023/706.

[24] I henhold til artikel 5, stk. 2, og artikel 9, stk. 2, i Rådets forordning (EF) nr. 1466/97.

grunde, der må bygges på; øge effektiviteten på boligmarkedet, bl.a. ved at indføre reformer af markedet for lejeboliger

2. fortsætte den stabile gennemførelse af genopretnings- og resiliensplanen og hurtigt færdiggøre REPowerEU-kapitlet med henblik på hurtigt at påbegynde gennemførelsen heraf; fortsætte den hurtige gennemførelse af programmerne vedrørende samhørighedspolitikken i tæt komplementaritet og synergi med genopretnings- og resiliensplanen

3. forbedre uddannelsesresultaterne for elever med en dårligt stillet socioøkonomisk baggrund og migrantbaggrund ved at sikre lige adgangsmuligheder til skolesystemet og afhjælpe manglen på kvalificerede lærere; udvikle færdighederne hos dårligt stillede grupper, navnlig personer med migrantbaggrund, ved at tilpasse ressourcer og metoder til deres behov for at hjælpe dem med at blive integreret på arbejdsmarkedet

4. mindske afhængigheden af fossile brændstoffer ved at fremskynde udbredelsen af vedvarende energikilder, herunder ved at udvide og opgradere energitransmissionsnettene, ved at indføre reformer, der tager sigte på at forenkle og fremskynde de administrative procedurer og procedurerne for bevilling af tilladelser, ved at forbedre energieffektiviteten og ved at intensivere den politiske indsats med henblik på at tilvejebringe og erhverve de færdigheder, der er nødvendige for den grønne omstilling.

Udfærdiget i Bruxelles, den […].

*På Rådets vegne*
*Formand*